

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 32P/329/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115224949
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Steinsdorferová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6115224949.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudcom Mgr. Ingrid Steinsdorferovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú B. Q., nar. XX. XX. XXXX, t.č. bytom u navrhovateľky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky F. R., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. P., Y. A. XX a otca Y. Q., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom Č., B., L. XXX, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom S. Q., súdnou tajomníčkou Okresného súdu P., na návrh D. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom R., O. R. XXX/X, t.č. bytom P. P., R. X, o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd maloletú B. Q., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky D. P., nar. XX. XX. XXXX, ktorá je p o v i n n á vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a o p r á v e n á maloletú zastupovať, spravovať jej majetok v bežných veciach.

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej B. Q., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 07. 01. 2016.

Zročné výživné za obdobie od 07. 01. 2016 do 21. 04. 2016 na maloletú B. Q., nar. XX. XX. XXXX vo výške 103,14 Eur súd matke p o v o ľ u j e splácať v 7 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej B. Q., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa určenú osobitným zákonom, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 07. 01. 2016.

Zročné výživné za obdobie od 07. 01. 2016 do 21. 04. 2016 na maloletú B. Q., nar. XX. XX. XXXX vo výške 103,14 Eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v 7 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka návrhom podaným dňa 16. 12. 2015, doplneným dňa 31. 12. 2015, sa domáhala zverenia maloletej do svojej náhradnej osobnej starostlivosti a zároveň určenia výživného každému rodičovi zvlášť vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, splatnú vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov R., O. D. R., ktorí v novembri 2015 boli rozvedení a tým došlo k zrušeniu spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá

prejavila vôľu ostať v jej domácnosti. Sama je ochotná sa o maloletú postarať, má ju veľmi rada, chce, aby vyrastala v prostredí, v ktorom má svoje sociálne a citové väzby.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 25. 01. 2016 uviedla, že bude akceptovať rozhodnutie maloletej, pretože podľa vyjadrenia navrhovateľky, maloletá bude mať u nej dobré bytové podmienky a maloletá má k nej dlhodobé citové väzby. Ďalej vo vyjadrení uviedla, že má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť, žije v spoločnej domácnosti s R. L. v X-izbovom byte, za ktorý uhrádzajú mesačne 200 Eur. Na nariadené pojednávanie sa matka nedostavila, svoju neúčast' ospravedlnila a súhlasila s tým, aby súd konal a rozhodol v jej neprítomnosti.

Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/329/2015-94 zo dňa 26. 02. 2016 súd otcovi podľa § 29 ods. 2, 6 OSP ustanovil opatrovníka, ktorý žiadal, aby súd rozhodol v zmysle vykonaného dokazovania a príslušných ustanovení zákona.

Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Ďalej v návrhu uviedla, že je tetou maloletej zo strany otca. S maloletou sa pozná od narodenia. Od letných prázdnin r. 2015 s výnimkou obdobia od 21. 11. do 21. 12. zabezpečuje starostlivosť o maloletú, ktorú zvláda, výchovné problémy s maloletou nemá, maloletá ju rešpektuje. Maloletá pozná jej domácnosť, je vhodná pre jej výchovu. V jej domácnosti má maloletá samostatnú izbu, ktorá je zariadená. V domácnosti žije s manželom, ktorého maloletá pozná, má k nemu dobrý vzťah. Jej manžel súhlasí s tým, aby bola maloletá zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka tiež vo výpovedi uviedla, že pozná povahu maloletej, jej zdravotný stav, na ktorý dohliada. T.č. maloletá nie je vedená v žiadnej špecializovanej ambulancii, navštevuje len ošetrojúcu lekárku. S maloletou sa pripravuje na vyučovanie, dohliada na jej vyučovacie výsledky. Telefonicky komunikovala s riaditeľom školy. Spoločne s maloletou a manželom trávia voľný čas, vždy cez víkendy chodia na výlety. Samotná maloletá sa vyjadrila, že chce žiť v jej domácnosti. Medzi ňou a maloletou je vytvorená citová väzba, sú na seba naučené. S maloletou má dôverný vzťah, čo môže povedať na základe toho, že keď ju niečo trápi, príde za ňou. Otec je s maloletou v kontakte len prostredníctvom internetu. Matku maloletá niekedy navštevovala, v súčasnosti sa však niečo stalo, pre čo maloletá s matkou nie je v kontakte. Odkedy je maloletá v jej domácnosti jej rodičia nič nezakúpili, neprispeli na jej výživu. Maloletá má XX rokov, navštevuje X. ročník ZŠ. Do školy dochádza, cestovné mesačne predstavuje 23 Eur. Maloletá sa stravuje doma, nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť, nie je vedená v žiadnej špecializovanej ambulancii. Doposiaľ na školské potreby má výdavky vo výške 20 Eur a to každý druhý mesiac. Maloletej bolo potrebné zakúpiť oblečenie, obuv, na čo vynaložila 100 Eur. Býva v X-izbovom prenajatom byte, kde uhrádzajú dohodnutý nájom vo výške 350 Eur. Navrhovateľka tiež uviedla, že je osoba bezúhonná, má plnú spôsobilosť na právne úkony, v mieste bydliska a na pracovisku požíva dobrú povesť.

Kolízny opatrovník vo výpovedi uviedol, že navrhovateľka spĺňa všetky zákonom stanovené predpoklady pre vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti. Spolu s manželom sa zúčastnila poradensko-psychologického procesu, ktorý doporučil náhradnú osobnú starostlivosť navrhovateľky. Sociálnym šetrením bolo zistené, že navrhovateľka má vytvorené podmienky pre výchovu maloletej. Maloletá pri pohovore vyjadrila vôľu byť zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Kolízny opatrovník doporučil preto súdu zveriť maloletú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a rodičov zaviazat' výživným v zmysle preukázaných príjmov.

Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 32P/368/2013 bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti manželov R., R. a O.. V konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 16C/208/2015 bolo manželstvo náhradných rodičov maloletej rozvedené a náhradná osobná starostlivosť zo zákona zanikla. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 32P/329/2015-34 zo dňa 07. 01. 2016 bola maloletá dočasne odovzdaná do starostlivosti navrhovateľky. Na Okresnom súde Banská Bystrica pod spis. zn. 31P/165/2015 prebieha konanie o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti R. Q., ktorého súd v prejednávanej veci vypočul a z jeho vyjadrenia vyplynulo, že s maloletou v súčasnosti nie je v kontakte, je medzi nimi narušený vzťah a nechce, aby maloletá mu bola zverená do starostlivosti. Súhlasil s tým, aby maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Zo správy o povesti na navrhovateľku nevyplýva žiadne negatívne hodnotenie.

Z výpisu z registra trestov navrhovateľky vyplýva, že je osobou bezúhonnou.

Z potvrdenia ošetrojúcej lekárky navrhovateľky vyplýva, že je klinicky aj psychicky zdravá, nie je sledovaná v žiadnej odbornej ambulancii z dôvodu akéhokoľvek ochorenia.

Z navrhovateľkou predloženého písomného súhlasu jej manžela vyplýva, že súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Zo správy zo sociálneho zisťovania vyplýva, že navrhovateľka má vytvorené vhodné bytové podmienky pre výchovu maloletej.

Zo záznamu z pohovoru s maloletou vyplýva jej vôľa byť s navrhovateľkou.

Zo správy z poradensko-psychologického procesu vyplynulo odporúčanie zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Z oznámenia obchodnej spoločnosti Y. & H. T..I..N.. vyplýva, že matka je na základe dohody o pracovnej činnosti ich zamestnancom a jej čistý mesačný príjem sa pohybuje od 159,60 Eur do 213,95 Eur.

Z potvrdenia obchodnej spoločnosti L. T..I..N.. vyplýva, že matka na základe pracovnej zmluvy je ich zamestnancom od 02. 12. 2015 a dosahuje čistý mesačný príjem pri plne odpracovanom mesiaci vo výške od 353,46 Eur.

Podľa § 45 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stykať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti

dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

Podľa § 62 ods. 1,2,3,4,5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Náhradná osobná starostlivosť je jedna z foriem náhradnej starostlivosti, ktorá prichádza do úvahy v prípadoch, keď rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť starostlivosť o malol. dieťa.

V danej veci súd zistil, že maloletá bola zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov R., O. a R., ktorých manželstvo bolo rozvedené. Spoločná náhradná osobná starostlivosť tak zo zákona zanikla. Rodičia napriek tejto skutočnosti neprevzali na seba starostlivosť o maloletú. Maloletá po rozvode manželstva náhradných rodičov sa zdržiavala v domácnosti bývalého náhradného rodiča p. R. a to bez akéhokoľvek súdneho rozhodnutia. Vzťahy medzi maloletou a bývalým náhradným rodičom sa narušili, maloletá odmieta byť v jeho domácnosti. Bývalý náhradný rodič bol v prejednávanej veci vypočutý ako svedok a vo výpovedi vyjadril nesúhlas so zverením maloletej do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. O maloletú prejavila záujem navrhovateľka, jej teta zo strany otca, ktorej bola maloletá predbežným opatrením súdu dočasne odovzdaná do starostlivosti. Navrhovateľka od leta 2015 s prestávkou 1 mesiaca zabezpečuje starostlivosť o maloletú, ktorú zvláda, výchovné problémy s maloletou nemá, maloletá ju rešpektuje. Maloletá si na domácnosť navrhovateľky zvykla, je jej známa. Navrhovateľka žije v domácnosti s manželom, ktorý udelil písomný súhlas na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z vyjadrenia navrhovateľky vyplynulo, že medzi ňou a maloletou je vytvorená citová väzba, majú dôverný vzťah, pozná povahu maloletej, dohliada na jej vyučovacie výsledky, zdravotný stav. Sociálnym šetrením v starostlivosti navrhovateľky o maloletú neboli zistené žiadne nedostatky. Navrhovateľka spolu s manželom a maloletou absolvovali poradensko-psychologický proces, výsledkom ktorého je doporučenie zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka je osobou bezúhonnou, má plnú spôsobilosť na právne úkony, žije usporiadaným spôsobom života, jej zdravotný stav je dobrý. Súd na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že v danom prípade prichádza do úvahy ako jediné a zároveň najlepšie riešenie zodpovedajúce prejavenej vôli maloletej a jej záujmu, jej zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a preto návrhu navrhovateľky vyhovel. Súd v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia zároveň vymedzil rozsah práv a povinností navrhovateľky tak, že je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú a oprávnená maloletú zastupovať, spravovať jej majetok, ale len v bežných veciach. Zverením maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky nezaniká rodičom ich zákonná vyživovacia povinnosť. Navrhovateľka žiadala zaviazať rodičov prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa a to každého zvlášť. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka má 1 ďalšiu vyživ. povinnosť, na základe pracovnej zmluvy dosahuje čistý mesačný príjem vo výške 353,46 Eur a dohody o pracovnej činnosti príjem v rozpätí 159,60 Eur až 213,95 Eur. Súd vzhľadom na príjem matky a najmä jej ďalšiu 1 vyživ. povinnosť určil výživné v zmysle návrhu navrhovateľky, t.j. vo výške 30 % z sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, určenú osobitným zákonom. Otec maloletej sa zdržiava na neznámom mieste. Súdu sa preto objektívne

nepodarilo zistiť jeho osobné, majetkové pomery, počet vyživovacích povinností. Napriek tomu však nie je zbavený svojej zákonnej vyživovacej povinnosti k maloletej a preto súd otca, rovnako ako matku, zaviazal prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa. Súd má zato, že takto určené výživné spolu s rodinnými prídavkami zabezpečí maloletej výšku životného minima, na ktoré má zásadne právo.

Navrhovateľka žiadala určiť výživné rodičom počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. Súd v tejto časti návrh navrhovateľky vzhľadom k tomu, že vo veci bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým maloletá bola dočasne odovzdaná do starostlivosti navrhovateľky, prekročil a počiatok určenia výživného rodičom určil od vykonateľnosti rozhodnutia, t.j. od 07. 01. 2016. Neplnením vyživovacej povinnosti na maloletú zo strany rodičov im vzniklo zročné výživné za obdobie od 07. 01. 2016 do 21. 04. 2016 (t.j. do rozhodnutia vo veci samej), každému zvlášť vo výške 103,14 Eur (február, marec, apríl 2016 × 27,13 Eur + pomerná časť za január 2016 vo výške 21,51 Eur, rovnajúca sa 25 dní × pomerná časť na jeden deň vo výške 0,87 Eur). Zročné výživné súd rodičom povolil splácať v primeraných 7 Eur mesačných splátkach.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, kto ho robí - odvolateľ, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu odvolateľ napáda rozhodnutie, v čom je rozhodnutie alebo postup okresného súdu nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z.z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.